

1 UVOD

U toku studija kao naročito svrsishodno i upotrebljivo znanje prepoznao sam baze podataka, a naročito njihovu upotrebu kao dijela informacionih sistema. U našoj zemlji koja je u samom startu kasnila sa procesom informatizacije naglo se vrše digitalizacije raznih podataka, i to ponekad vrlo nezgrapnim rješenjima, nekad zbog brzine, nekad zbog raznih lobija, te je malo kvalitetnih rješenja u gotovo svim oblastima djelovanja. S druge strane, i korisnici ovakvih loših rješenja ih izbjegavaju i često uopšte ne koriste, što zbog ljudskog otpora prema promjenama, ali značajnim dijelom i zbog nedostatnih ili nezgrapnih softverskih rješenja.

Upravo na ovakvu situaciju naišao sam jednom prilikom kada sam dobrovoljno davao krv. Ljekar je imao računar, tehničar je imao računar, ali je sve zapisivano u kartone i odlagano u arhivu. Onoliko koliko sam uspio pitati, saznao sam da informacioni sistem postoji, ali da je „komplikovani i da se ne koristi“.

Ovom idejom sam se vodio kada sam birao temu za specijalistički rad: Napraviti jednostavan i lako upotrebljiv informacioni sistem sa grafičkim korisničkim interfejsom za evidenciju svih davalaca krvi, kao i proizvoda (derivata) njihove krvi koja se nalazi na više lokacija Zavoda za transfuziologiju RS gdje radi više radnika na različitim pozicijama, a krv se dalje distribuira bolnicama. U svakom trenutku bi trebalo da se može znati gdje se nalazi koja količina koje krvi, kao i kako doći do davaoca određene grupe ukoliko se ukaže potreba. U slučaju potrebe, za svaku dozu krvi je moguće saznati od kog je davaoca došla.

Kako je većini korisnika blizak korisnički interfejs Microsoft Office paketa, opredijelio sam se za MS Access kako bi to dodatno pojednostavilo upotrebu sistema.

Za potrebe izrade ovog sistema pokušao sam posjetiti odjeljenje Zavoda za transfuziologiju RS u Prijedoru, ali spremnost tamošnjih zaposlenih na saradnju je bila na nezavidno niskom nivou. Na svako moje pitanje odgovor je bio da ne smiju davati takve informacije jer su svi njihovi podaci povjerljivi. Ovo uključuje i banalna pitanja poput: koje derivate izrađuju, koliki je rok trajanja pojedinih derivata i sl. S obzirom da sam na internetu našao nešto malo informacija o transfuziologiji u FBiH, Srbiji i Hrvatskoj, a značajno više o bankama krvi u Ujedinjenom Kraljevstvu, SAD-u i naročito Indiji, analiza zahtjeva korisnika je uglavnom bazirana na tim informacijama.